

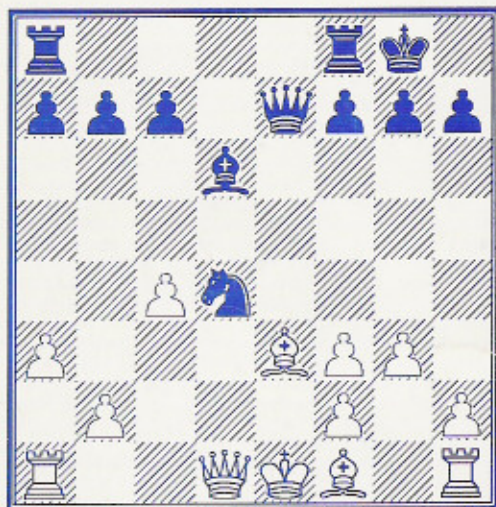
Niels Jørgen Jensen

Fajarowicz-gambit

1.d4 Sf6 2.c4 e5 3.dxe5 Se4!

**IM Kaj Bjerring - Jørgen Hvenekilde
Københavns mesterskabet, 1995**

1.d4 Sf6 2.c4 e5 3.dxe5 Se4 4.Sf3 Sc6
5.a3 d6 6.exd6 Lxd6 7.Sbd2 Lf5 8.Sxe4
Lxe4 9.Db3 De7 10.Le3 0-0 11.g3 Lxf3
12.exf3 Sd4 13.Dd1

13...Lb4+!! 0-1

Indledning

Fa.. hvad-for-noget?

Den første vanskelighed med Fajarowicz-gambit består i navnet: Steffen Pedersen (1.d4!) skriver Fajarowich, Lademanns Skakleksikon anfører Fajorowicz og min danske yndlingsstormester har i over en menneskealder angivet navnet som Farajowicz-gambit.

Budapester-gambit

Åbningen 1.d4 ♖f6 2.c4 e5!? kom på mode efter 1918, da Vidmar bankede åbningspecialisten Rubinstein med den i en lille turnering i Berlin. Hvad er meningen med trækket 2...e5? Vi citerer Nimzowitsch: "Bondeofferet ændrer øjeblikkeligt den lukkede stilling til en åben, hvilket medfører en revurdering af bondestillingen. Bonden på c4, der er meningsfyldt i en lukket stilling, viser sig nu at være meningsløs og endog svækkende."

Men Fajarowicz?

Vidmar fortsatte med (3.dxe5) ♗g4, et træk, der tager sigte på at generobre gambitbonden. I 1928 introducerede Fajarowicz fra Leipzig trækket 3...♗e4, der er den konsekvente gambitfortsættelse. Stillingen bringes ud af ligevægt, ikke noget med at ville tilbageerobre bonden.

Fajarowicz contra Budapest?

Hvorfor skulle Fajarowicz-gambit være at foretrække frem for den normale Budapest-gambit?. Først og fremmest fordi det er en konsekvent spillemåde, men desuden anfører ex-verdensmester Euwe: "3...♗e4 hindrer hvid i at danne et centrum og hæmmer hans udvikling, skaber vedvarende trusler på diagonalen a5-e1 og giver gode udsigter i kombination med de konsekvente gambitfortsættelser ...d6 og ...d5". Desuden kan man anføre, at trækket 4.e4, der er godt for hvid i Budapest-gambit, i Fajarowicz-gambitten er grundigt mekanisk forhindret ved trækket 3...♗e4.

Kompensation?

Anderledes udtrykt ligger sorts kompensation i styrken af den tilsyneladende let angribelige ♗e4. For at en officer kan betragtes som stærk, må visse kriterier være opfyldt: den må beherske flere vigtige felter og være vanskeligt fordrivelig. Første betingelse er klart opfyldt, og den anden kan vi også se optimistisk på: 4.f3? strander umiddelbart på 4...♞h4+ 5.g3 ♗xg3 og heller ikke forberedelsen 4.♗f4 går: 4...♗c5! 5.♗h3 (5.e3 ♗b4+) 5...d5 fulgt af ...♗b4(+). Forsøg på at blive den generende hest kvit, må da tage udgangspunkt i trækkene ♗d2 eller ♞c2.

Systematik

De taktiske varianter 4.♘d2 og 4.♞c2 bliver således naturligt hovedkapitler i enhver Fajarowicz-behandling, men i Danmark har Bent Larsens dom i "Åbningsspillet i skak" (1965): "Det allerstærkeste er utvivlsomt 4.a3!, hvorefter sort faktisk ikke har nogen god fortsættelse" hængt som en sort sky over Fajarowicz-gambit lige siden. Udenlandske monografier anser generelt 4.a3 for ubetydelig og behandler trækket derefter. Men i min samling på over 750 Fajarowicz-partier er 4.a3 det næstmest spillede træk (efter 4.♘f3, hvoraf mange trækomstillinger via 5.a3) og i særklasse den fortsættelse, der har den bedste scoringsprocent for hvid. En troværdig Fajarowicz-monografi må derfor finde en spillelig fortsættelse på 4.a3-problemet, ellers er det ikke umagen værd, overhovedet at skrive en monografi. Jeg forudsiger her, at den årvågne læser har brugt den seneste brøkdelen af et sekund til at slå om for at se, om resten af bogens sider er blanke, men nu beroliget igen læser indledning. Nærværende bog vil altså først og fremmest behandle 4.a3 samt stillinger, der kan trækkomstille hertil, og først derefter de taktiske fortsættelser 4.♘d2 og 4.♞c2 samt ventetrækket 4.♘f3, der kan føre til hvad som helst.

Danmark

Dette er en dansk skakbog, og blandt de valg, jeg i øvrigt har truffet, er et bevidst forsøg på at anskueliggøre den danske vinkel på stoffet, hvor det har været muligt.

Det er således intentionen ikke blot at levere en ny teoribog, men samtidig at vise et glimt af en niche i dansk skakhistorie.

God fornøjelse!

København, 1995

Niels Jørgen Jensen

